Minister Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

Stefan Krajewski

Warszawa, 25 lipca 2026 r.
znak sprawy: DPB.dr.053.5.2026

Pan
Wiktor Szmulewicz
Prezes Krajowej Rady Izb Rolniczych

Dotyczy: uwarunkowania przyznawania płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych w ramach wariantów Interwencji 1 i 2 i Interwencji 3 w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (PS 2023-2027) od posiadania zwierząt

Szanowny Panie Prezesie,

w odpowiedzi na pismo z dnia 30 czerwca 2026 r. znak: KRIR/MR/782/2026 w sprawie uzależnienia przyznawania płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych od posiadania zwierząt przez rolników na wzór płatności ekologicznych, pragnę nawiązać do odpowiedzi udzielonej w dniu 31 marca 2026 r. znak: DPB.dr.053.5.2026 Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW).

Ponownie pragnę podkreślić, że wprowadzenie wymogu posiadania zwierząt jako warunku uzyskania płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych mogłoby doprowadzić do wykluczenia z płatności znacznej części gospodarstw rolnych realizujących wymogi wynikające z planów ochrony/planów zadań ochronnych (PO/PZO) dla obszarów Natura 2000. Zgodnie z zapisami w PO/PZO dla obszarów Natura 2000 - gospodarstwa te zobowiązane są do ekstensywnego użytkowania trwałych użytków zielonych (TUZ). Ponoszą one zatem koszty związane z prowadzeniem odpowiednich praktyk rolniczych służących ochronie TUZ, niezależnie od tego, czy prowadzą produkcję zwierzęcą czy też nie.

Jednocześnie pragnę zapewnić, że warianty przyrodnicze interwencji/pakietów rolno-środowiskowo-klimatycznych opierają się na użytkowaniu rolniczym tj.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa
+48 22 250 01 18
kancelaria@minrol.gov.pl
www.gov.pl/rolnictwo

wymagane jest użytkowanie kośne lub kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe[1], co w praktyce oznacza możliwość wykonania dwóch pokosów w ciągu roku lub prowadzenia użytkowania kośno-pastwiskowego. Jednocześnie przepisy rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego[2] nakładają obowiązek usunięcia biomasy z powierzchni objętych zobowiązaniem. Tak więc korzyści z realizacji przyrodniczych interwencji/pakietów rolno-środowiskowo-klimatycznych odnoszą się nie tylko do gospodarstw bezpośrednio uczestniczących w tych działaniach, ale również do okolicznych gospodarstw prowadzących produkcję zwierzęcą. Pozyskiwane siano i zielonka są często przekazywane lub sprzedawane lokalnym hodowcom, stanowiąc istotne źródło paszy, a także materiału wykorzystywanego na podściółkę.

Warto również zwrócić uwagę, że wypas zwierząt na działkach objętych zobowiązaniem rolno-środowiskowo-klimatycznym może być prowadzony przez inne gospodarstwo niż przez użytkowania danego gruntu. Rozwiązanie to wspiera współpracę pomiędzy gospodarstwami specjalizującymi się w produkcji roślinnej i zwierzęcej, przyczyniając się do efektywniejszego wykorzystania zasobów paszowych na poziomie lokalnym oraz utrzymania działalności rolniczej na użytkach zielonych.

Istnieje realne ryzyko, że uzależnienie płatności od posiadania zwierząt doprowadziłoby do ograniczenia lub całkowitego zaprzestania użytkowania rolniczego części TUZ. Mogłoby to skutkować zmniejszeniem dostępności paszy dla gospodarstw hodowlanych, a jednocześnie utrudniłoby realizację wymogów ustanowionych dla obszarów Natura 2000.

Należy również podkreślić, że grunty objęte zobowiązaniami rolno-środowiskowo-klimatycznymi kwalifikują się do płatności związanych z retencjonowaniem wody na TUZ. Gospodarstwa rolne bez zwierząt pozbawione byłyby zatem nie tylko płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej, ale również płatności retencyjnej. Ograniczenie to mogłoby negatywnie wpłynąć na zdolność krajobrazu rolniczego do zatrzymywania wody, co w warunkach postępujących zmian klimatycznych i narastającego problemu

[1] Jedynym wariantem, w którym nie jest wymagane koszenie, wypas lub użytkowanie kośno-pastwiskowe jest wariant dot. ochrony torfowisk (1.6.1 i 2.6.1)
[2] Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 31 marca 2023 r. w sprawie szczegółowych warunków i szczegółowego trybu przyznawania i wypłaty płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. z 2026 r. poz. 114, z późn. zm.)

suszy byłoby zjawiskiem niekorzystnym zarówno z punktu widzenia produkcji rolnej jak i środowiska.

Jednocześnie pragnę podkreślić, że cele płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych różnią się od celów płatności ekologicznych. Płatności rolno-środowiskowo-klimatyczne służą wspieraniu rolników stosujących praktyki umożliwiające zachowanie ekstensywnego użytkowania łąk i pastwisk. Natomiast płatności ekologiczne stanowią wsparcie dla rolników prowadzących produkcję zgodnie z zasadami rolnictwa ekologicznego, obejmującymi zarówno sposób wytwarzania, jak i przeznaczenie produktów rolnych.

Jednocześnie pragnę zapewnić, że w toku prac nad kolejną perspektywą finansową Wspólnej Polityki Rolnej po 2027 r. analizowane są różne warianty dotyczące kształtu przyszłych interwencji rolno-środowiskowo-klimatycznych, w tym w szczególności możliwości wzmocnienia wsparcia kierowanego do gospodarstw rolnych prowadzących produkcję zwierzęcą.

Z wyrazami szacunku

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Stefan Krajewski
/podpisano elektronicznie/